

Denne afskrift er foretaget
på

marinens bibliotek

efter

læge Otto Raagaard's
afskrift.

Marinens bibliotek

22/10 1954.

H. F. Kiær.

Afskrift af Peter Raagaards Dagbog.

Jeg, Peter Raagaard er født d. 20. Januar 1792 i Landsbyen Maglebyelille, Taarnbye Sogn paa Amager. Min Far hed Jan Raagaard, var Gaardmand sammesteds og var født i Gaarden "Raagaard" paa Amager, efter hvilken han havde sit Navn, og min Mor hed: Neel Pittersdatter. De døde begge som Undertagsfolk, han 1810, 65 $\frac{1}{2}$ Aar og hun 1831, 76 $\frac{1}{2}$ Aar gammel.

Jeg var den yngste af otte Søsken, 4 Brødre og 4 Søstre, af hvilke 1 Bror og 2 Søstre var døde i deres Barndom, førend jeg blev født, men 2 Brødre og 2 Søstre opvoksede tilligemed mig, Brødrene blev Gaardmænd og den ældste Søster Gaardmandskone der paa Landet; men den yngre Søster forblev ugift.

Tidligt blev jeg sat i Byens Skole til Undervisning hos en Skolelærer Chr. Robberzon, der meget vel oplærte mig i den evangelisk-lutherske Lære, saavel som i Skrivning og Regning m.m. i hvilke Dele jeg gjorde god Fremgang.

Endskønt jeg fra Barndommen var opdraget til Bondestanden, saa havde jeg dog aldrig nogen Lyst dertil, min Hu stod bestandig til Læsning og Skrivning; men at lade mig oplære og anbringe i et saadant passende Fag, faldt mine Forældre for besværligt. Jeg maatte desaaarsag taale mange haarde Ord baade af dem og mine Søsken. Ja, jeg erindrer med rørt Hjerte, at mine Forældre fældte Taarer for min Skyld, fordi de ikke vidste, hvad jeg bedst kunde anbringes

til. En Begyndelse blev gjort, idet jeg aflagde den almindelige Amagerklædedragt, da jeg var 13 Aar og blev sømandsklædt som stod mig godt an, jeg blev da overtalt til at prøve, om Søfarten kunde staa mig an gjorde saa 3 Rejser, een paa Libau, een paa Narva og een paa Jylland i Sommeren 1805 med en Skipper Christopher Walløe fra Dragør førende en Galease. Ligeledes i Sommeren 1806 da jeg gjorde 3 Rejser paa Jylland samt een paa Riga og een paa Drammen med en Skipper Jan Capitain fra Dragør, førende en Fregat (Jagt) denne sommer som Kokkedreng; men da jeg ikke kunde blive søstærk, saa kunde dette heller ikke blive til noget med mig. Jeg ventede da ikke at komme til at pløje Søen saa meget, som jeg siden har maattet, og derfor er det godt, at man ikke ved sin Skæbne forud.

Mine Forældre raadførte sig da med gode Venner i København, som raadete til at begive mig i Kongens Tjeneste som Søartillerist, hvor man kunde vente - som de udtrykte sig - at blive Underkanoner, siden Overkanoner og til sidst endog Løjtnant. I Haab om at avancere fort derved og ellers aldeles uvidende om Søartilleriets egentlige Bestemmelse gav jeg mit Minde dertil og blev d.16.Oktober 1806 indkvarteret paa Admiralitetet som (Rugdreng) og sat til 2.Divisions 2.Artillerikompagni under Nummer 83. Jeg forblev

hjemme indtil jeg 1807 blev konfirmeret, da jeg derpaa d.4.Juni kom paa Sø-Artilleriskolen paa Christiansholm og fik Logi hos Inspektør Clemens' Enke paa Søakademiet paa Amalienborg, hvor jeg forblev $\frac{1}{2}$ Aar.

Paa Skolen blev jeg undervist i Regning, Skrivning og Tegning og var saa heldig 3 Maaneder efterat jeg var kommet der at avancere til Artilleridreng ved Sø-Tøjhus-Kompagniet Nr.138 d.1.September som var Dagen før det skrækkelige Bombardement begyndte. Den første Nat af samme var jeg i mit Logi, men de andre Nætter var vi Dreng og Læreren med deres Familier paa Skolen, hvor de troede sig mere sikre end i Nyboder, endskønt Bomberne dog ogsaa naaede over til os. Den 7.September besatte Englænderne Holmen, og vores Tjeneste der op-hørte indtil 21.Oktober, da vi begyndte igen, efterat de var taget bort.

Den 8.December tog jeg Logi hos Skibstømmermand Hans Jensen i Prindsensgade Nr. 306 paa Christianshavn. Den 1.Marts 1808 mødte jeg ombord i Linieskibet Prinsesse Lovisa Augusta, som blev ekviperet, for at fare med samme som Artilleridreng.

Den 12. Marts hejstes Kommandoen og vi lagde ud ført af Kommandørkaptajn og General^{adjutant} Lejtnant J.C.Krieger. Den 16.Marts aflagde Skibets Besætning Troskabsed til Kong Frederik d.6. da Kong Christian d.7. var ved Døden afgaaet d.13.Marts i Rendsborg. Skibet stationeredes ved Batteriet Trekroner tilligemed Blokskibet Vestermarie for at forsvare Indløbet. Jeg var Artille-

rijunge, var først Oppasser for Overkanoner Terkel Hansen og siden for Kanoner Ole Jørgensen.

Den 27. Oktober lagde vi ind, og Kommandoen blev strøget efter $7\frac{1}{2}$ Maanedes Togt. Under Togtet avancerede jeg d. 1. Oktober til Artillerilærling, ved Tøjhuskompagniet Nr. 89. Den 18. August 1809 tog jeg Logi hos Matros Peder Larsen i Prindsensgade Nr. 303 paa Christianshavn. I denne Sommer lærte jeg Kanon- og Geværerexcitation. Den 1. Oktober avancerede jeg til Underkonstabel ved 2. Division 2. Artillerikompagni Nr. 45. Den 24. April 1810 blev jeg udkommanderet med Kanonbarkassen Engelsk Tegning Nr. 9, som Underkanonermath, Artilleri- og Material-Regnskabsfører; den 26. forlod København 2 Barkasser i Følge og d. 28. ankom til Ulfshale paa Møen, for der at tage Station under Second-Løjtnant Prytz.

Den 26. Maj tog vi en dansk Jagt fra Englænderne, som de kort tilforn havde erobret, men maatte ved Barkassernes Nærmelse forlade igen, efterat de først havde tændt Ild i den, som vi dog straks fik slukket. Den hørte hjemme i Faaborg og blev siden givet Ejeren tilbage, imod at han gav 100 Rigsdaler i Dusør til os.

I Juli fik den Barkasse, jeg var med Station ved Kallehaug Færgegaard, forat Mandskabet kunde være behjælpeligt med at udlosse af de Fartøjer, som kom med Kommissioner og brænde til København, indtil de kunde flyde igennem Ulfshalen. Der laa vi i 5 Maaneder, indtil vi d. 17. December ankom til København, med Ro-flotillerne fra Vordingborg og Ulfshale og Dagen efter aflosede Godset og fik Afgang.

Barkassen førtes af Maanedsløjtnant Hermansen, Dannebrogsmænd. Den 22. Februar 1811 blev jeg ansat ved Kanonchaluppen Litra C. Nr. 3 for at faa Opsigt med samme paa Nyholm, og siden at fare med samme som Math- og Artilleri-Regnskabsfører. Den 7. Maj indgik i Søgage, d. 9. forlod København, og den 10. kom til Køge, forat stationere under Kaptajn-Løjtnant Sommerfeldt. Her laa vi i 6 Maaneder, ankom saa til København d. 5. November aflossede Godset og fik Dagen efter Afgang.

Den 26. December blev jeg udkommanderet med Kanonjollen Nr. 2 som Math- og Artilleri-Regnskabsfører under Maanedsløjtnant Oldeland. Den 27. roede ud om Aftenen 4 Motorchalupper 4 Kanonchalupper 4 Kanonjoller stærk for at gaa til Helsingør og i Forening med Roeflotillen der at attackere en fjendtlig Konvoj, som laa under svenske Kyst; men da vi kom ved Trekroner blev givet Signal at den var passeret Sundet; vi lagde da ind i Trekroner og Prøvestens Havne til Nytaarsaften, da vi lagde ind til Nyholm for ikke at blive indefrossen og Mandskabet fik Afgang men Godset blev afleveret straks efter Nytaar 1812.

Den 1. Marts 1812 blev jeg kommanderet at rejse til Kanonflotillen i Husum under Kaptajn og Ridder Stephansen; den 2. rejste jeg tilligemed 2 andre Regnskabsførere dertil over Land og ankom d. 11. til Husum, hvor vi staks blev sat paa Kostpenge. Den 7. April modtog jeg Kanonchaluppen Litra T Nr. 10 ført af Second-løjtnant ~~Andersen~~

Løjtnant Andersen, som med 2 Kanonbaade fik Station paa Øen Amrum. Den 9. November lagde vi op i Husum; jeg afgik til Kanonflotillen der og laa om Vinteren paa Kostpenge ombord i Orlogsbriggen Tønningen, som laa der i Havnen. Den 1. Marts 1813 blev jeg udkommanderet med Kanonsmakken Nordstrand ført af Maanedsløjtnant Jansen, som med 2 Smakker fik Station i Havnen ved Øen Pelworm. Om Sommeren var vi 3 Gange som Parlamentær med Smakken Nordstrand til Øen Helgoland. Om Vinteren laa Smakkerne tilligemed hele Kanonflotillen fra Husum under Kaptajn og Ridder Stephansen og Kanonflotillen fra Bysum under Premierløjtnant Klaumann, Ridder og Dannebrogsmænd, i Wyck paa Øen Føhr, hvor de maatte flygte fra, for ikke at falde i Russens Hænder, som indtog Holsten.

Om Foraaret 1814 sejlede begge Flotillerne til Tønningen, hvor jeg afleverede Artillerigodset, kørte derpaa (kort derpaa) sejlede Smakkerne og andet af Flotillen til Glyckstadt, hvor vi ankom d. 28. April. Efterat jeg havde aflosset Provianten blev jeg ansat ved Ekvipagen sammested under Kaptajnløjtnant E. Krieger, efterdi Flotillen blev oplagt og siden solgt. Jeg forblev paa Smakken til d. 24. Juni som var næsten 16 Maaneder, da jeg og en anden Regnskabsfører søgte til København, hvortil vi kom d. 3. Juli efter 10 Dages Rejse over Land efter en Fraværelse af 2 Aar og 4 Mdr.

Denne lange Tid gik meget heldigt for mig, jeg tjente godt som Artilleri- og Proviant-Regnskabsfører, kom tilbage vel forsynet med Klæder og Penge, og aldrig glemmer jeg de glade Dage, jeg ofte der oplevede.

I København tog jeg Logi hos Skibstømmermand Hans Jensen i Prindsensgade Nr. 306, hvor jeg tilforn havde logeret. Ved min Hjemkomst fik jeg at vide, at jeg var blevet helbefaren Konstabel d.l. Januar 1814 ved det da oprettede Søartilleris 1. Kompagni Nr. 71.

Fra d. 10 Juli 1814 til 28. Februar 1817 gjorde de hjemmeværende Underkanonerer og Konstabler Vagt i Christiansholms Vagt, i Stedet for Soldater; her kom jeg da til at gøre Vagt, eftersom Turen faldt til.

Den 27. September 1814 kom jeg med Briggen Bornholm som helbefaren Konstabel under Kaptajnløjtnant Kaas. Vi gik til Frederiksværk forat afhente den danske Prinds Christian Frederik, som Nordmændene havde valgt til deres Konge, da de ikke vilde gaa under Sverrig; men da de siden gjorde det, saa forlod han Norge og bragte vi ham med sit Følge først til Aarhus, og derfra til Helsingør, hvorpaa vi sejlede til København, lagde ind og afgik d. 18. November. Denne Rejse var meget besværlig, paa Nedrejsen fra Norge kom vi paa Grund paa N.W. Revet af Læssø, hvor

vi stod et Par Timer; siden knækkede Fokkeraanokken om Bagbord, vi maatte ankre op under Hjelm og ride op i en Storm med Paalandsvind i et Par Dage, da vi lettede Tøjankeret, kappede Dagligtovet og gik til Sejls; gik fri af Landet og kom til Anker paa Aarhus Rhed, hvor vi laa for Modvind i 6 Dage, da vi endelig fik Lejlighed.

Den 10. April 1815 mødte jeg ombord i (^{Kadet-}~~Kardt-~~briggen) Falster i Ekvipering for siden at fare med samme som Konstabel. Den 17. hejstes Kommandoen under Kaptajn P.Wulff, Ridder og Dannebrogsmænd, og vi lagde ud for at manøvrere med Kadetterne, gjorde saa Ture i Nordsøen saa i Østersøen, hvor vi var inde i Christiansø. Den 15. Sept. lagde ind og afgik efter 5 Maaneders Togt.

Den 1. Oktober 1815 gik begge Kompagnierne i Artillerikorpsset sammen til aet, og fik jeg da Nr.93 i Korpsset. Den 4. Marts mødte jeg i Fregatten Minerva i Ekvipering, den 1. April 1817 hejstes Kommandoen under Kommandørkaptajn J.Krieger Kommandør af Dbr. og vi lagde ud.

Vi var 47 Konstabler med den. Den 19. April gik vi til Sejls bestemt til Tripolis og de andre Stater i Barbariet med Present. Paa Henrejsen havde vi det Uheld at sejle paa et engelsk Fiskefartøj i Kanalen, hvorved det kæntrade, 3 Mand druknede og kun een blev bjærget, idet han fik fat i Fregatten. Efter

at have været i Tripolis, Tunis, Algir, Tanger og Gibraltar gik vi til Malaga, hvor vi laa et Par Maaneders Tid, gik saa atter til Tunis og derfra til Vestindien, hvor vi ankom i November.

Næste Aar 1818 var vi 2 Gange i Sydamerika; den anden Gang førtes Fregatten af Secondchefen Kaptajn og Ridder Uldall, da Chefen blev syg tilbage i Sct.Thomas, og da vi kom der tilbage, var han d.12.Maj ved Døden afgaaet, hvorpaa Secondchefen vedblev at føre Fregatten. Den 3.August begav vi os paa Hjemrejsen, og ankom d.9.September til København, lagde ind, og afgik d.17.efter næsten $1\frac{1}{2}$ Aars Togt i hvilken Tid vi havde haft 28 Døde, hvoriblandt 3 Officerer samt Secondløjtnanterne Andersen og Kramer.

Den 30.Marts 1819 mødte jeg i Kadetbriggen Falsters Ekvipering; d.8.April lagde ud under Kaptajn P.Wulff, Ridder og Dannebrogsmænd, gik saa til Harwich i England, og indtog nogle astronomiske Instrumenter, som vi bragte til Altona, gik derfra til Nordsøen og manøvrerede med Kadetterne, derpaa til København, manøvrerede i Renden, gik saa til Østersøen, begravede een af vore Folk i Kiel og siden, efter fuldendt Manøvre paa Rheden, lagde ind og afgik d.23.August.

Den 25.November 1819 fik jeg Hus i Løvegade Nr. 25 til Gaarden, dog vedblev jeg at logere paa Chri-

stianshavn. Den 27. April 1820 mødte i Kadetbriggen Møens Ekvipering; d. 4. Maj hejstes Kommandoen under forbemeldte Kaptajn P. Wulff. Den 8. lagde ud og d. 11. gik til Sejls for at manøvrere med Kadetterne, var en Tur i Nordsøen og saa i Østersøen var inde i Christiansø, og gjorde en Lysttur under Doberan med Storhertug Frederik Frantz af Mecklenburg-Schwerin og Familie. Efter fuldendt Manøvre lagde ind d. 24. August og afgik d. 29.

Den 20. August 1821 mødte jeg i Briggen Sct. Jans Ekvipering. Den 1. Sept. hejstes Kommandoen under Kaptajnløjtnant og Ridder Th. Lytgen; d. 16. forlod København tilligemed Korvetten Diana, bestemt til Vestindien, hvor vi ankom d. 18. November.

Paa en Rejse til Sydamerika kom vi med Briggen d. 31. Januar 1822 i Attack med en spansk Orlogsskonnert-Brig Kometen fra Kadix paa 22 Kanoner; det var Kl. 3½ om Morgenen, da det endnu var mørkt, at den kom ^{og} fyrede efter os med skarpt, i Tanke, at vi var en Insurgenter (Spaniernes Fjende). Vi besvarede ham saa kækt igen, at han maatte flygte, med Tab af Folk og ilde tilredt paa Sejl og Skrog, og slap vi med at faa en Musketkugle igennem Storbramsejl. Dog kom han om Middagen igen, undskyldte sin Fejltagelse, og gav tre Gange Hurra for Danmark, hvilket vi besvarede med tre Gange Hurra for Spanien, derpaa gav han nok et Hurra, og hver fortsatte sin

Rejse.

Den 24.Juli 1822 begav vi os paa Hjemrejsen, traf Korvetten Diana under Skagen, endskønt den var afgaaet 10 Dage førend vi, kom begge til København d.2.Sept. lagde ind og afgik d.7. efter eet Aars Togt, i hvilken Tid vi med Briggen havde haft 3 Døde, deriblandt Premierløjtnant Brown, som den 9.November forrige Aar faldt overbord og druknede paa Rejsen til Vestindien; Vi fik ham vel op; men han var død og blev Dagen efter sat overbord med behørig Ceromoni.

I Vinteren 1820 blev øvet i Geværeksercits og Skiveskydning, samt Sømandsskab, i 1821 tillige i Retskrivning og i 1823 i Regning og Frihaandstegning. I disse Vintre gjorde jeg Vagt som Patrulieunderofficer i Christiansholms Vagt, ligervis med de andre Konstabler.

Den 1.Maj 1823 mødte jeg i Kadetbriggens Møens Ekvipering, og den 9.hejstes Kommandoen under merbemeldte Kaptajn P.Wulff. Den 15. lagde ud og d.16. gik til Sejls gjorde et Togt ad Nordsøen paa 6 Uger og besøgte Aarhus, Fredericia og Nyborg og et ad Østersøen ligeledes 6 Uger og var inde i Christiansø. Den 23.August lagde vi ind, og afgik d.28. efter 16 Ugers Togt. Efter at have gjort 7 Togter som Konstabel efter Krigen, blev jeg d.1.Januar 1824 Underkanoner, ved Artillerikorpsset Nr.59.

Den 22. April 1824 flyttede jeg med min Vært Skibstømmermand Hans Jensen og Familie ind i Nyboder hvor jeg fik Hus paa Kaninlængen Nr.8. til Gaden. Jeg havde da logeret hos samme Mand naar jeg var hjemme paa 17. Aar dog i 2 Gange der jeg i samme Tid logerede i $2\frac{1}{2}$ aar hos Matros Peter Larsen. Min Tjeneste kom nu til at bestaa i at arbejde i Artilleriet paa Skolen som tilforn, og at øves i Kanon- og Gevær-Eksercits, Hugning, Frihaandstegning, Retskrivning m.m.; tillige gjorde jeg Vagt i Christiansholms Vagt, som Patrullieunderofficer ligeledes ved Krudtmagasinerne Nr.3 og 4 sønden for Dragør paa Amager, hvilken Vagt varede en Uge ad Gangen saavel som imellem ogsaa Vagt i Dokken og Nyboder.

Den 22. Marts 1825 mødte jeg i Brüggen Møens Ekvipering; den 30. hejstes Kommandoen under Kammerjunkeren, Kaptajnløjtnant W. Krieger; vi lagde ud og ankom d. 2. April til Helsingør for at ligge der som Vagtskib. Om Efteraaret maatte vi for Storm stryge faste Stænger og Underræer 7 Gange. Den 5. December gik vi derfra kom Dagen efter til København lagde ind d. 8. og afgik d. 15.

Den 17. April 1827 mødte jeg i Briggen Sct. Jans Ekvipering, d. 28. hejstes Kommandoen under Kaptajnløjtnant og Ridder Schultz, og vi lagde ud; d. 1. Maj sejlede ned til Helsingør, hvor Chefen afgik syg

iland, og Kaptajnløjtnant og Ridder Thomsen kom ombord d.3. og modtog Kommandoen. Den 5.Maj stod vi Sundet ud bestemt til Vestindien; d.17. kom vi ved Lodsens Upaapassenhed paa Grund under Portsmouth i Kanalen, men kom dog efter nogle Timer af igen uden Skade. I Falmouth fik vi Generalguvernør v.Scholten og et Par andre høje vestindiske Embedsmænd ombord, som vi bragte over til Vestindien. Derfra gjorde vi siden en Rejse til Laguiera samt til Øerne Barbados Martinique og Guadeloupe samt til Øen Trinidad. I Juli 1828 begav vi os paa Hjemrejsen kom d.20.August til København og afgik d.25. efter 16 Maaneders Togt uden at have haft nogen Døde.

Imens jeg var i Vestindien døde Skibstømmermand Hans Jensen, som boede i mit Hus; eftersom jeg havde kendt Enken fra jeg var 11 Aar gammel, da hun kom i Tjeneste hos mine Forældre, hvor hun tjente i 2½ Aar og jeg siden, da hun blev gift havde logeret hos hende i mange Aar, saa vi havde lært at kende hinandens Sindelag og Omstændigheder, saa begærede jeg hende til Ægte og ~~vi~~ blev vi viede tilsammen i Holmens Kirke d.26.September 1828 af Hofprædikant Mynther daværende Andenkappelan ved Holmens Menighed. Hun var født i Skaane d.2.Februar 1776 og kaldt Inger Nielsen.

Den 1.Januar 1829 blev jeg Kanoner ved Artillerikorpsset Nr.27. Jeg forlod da Skolen, hvor jeg havde

gaaet i 21 $\frac{1}{2}$ Aar fra Rugdreng af, naar jeg ikke havde nogen anden Tjeneste, og kom til at gøre Vagt paa Christiansholm og Udkik paa Batteriet Sextus. Den 28. Februar var jeg sidste Gang i Eksamen, efter ialt at have været 7 Gange, nemlig 2 som Konstabel, 4 som Underkanoner og denne som Kanoner. Den 27. Marts fik jeg Ordre at rejse til Nyborg, som Artilleriregnskabsfører i Skonnerten Delphinen, der skulde ligge som Vagtskib under Kaptajnløjtnant og Ridder Thomsen. Den 30. rejste jeg tilligemed Chefen og de andre Regnskabsførere fra København over Land, og ankom d. 1. April til Nyborg, hvor vi laa indkvarteret i Land i 7 Uger, imens Skonnerten blev kølhalet, malet og tiltaklet, hvorpaa vi fik Station med den ved Slippshavn.

Efter at have foretaget nogle Opmaalinger i Bæltet, og gjort en Rejse til Als, afgik vi fra Stationen d. 15. November og ankom d. 17. over Land til København, i samme Følge som i Foraaret efter 7 $\frac{1}{2}$ Maanedes Togt.

Den 20. April 1830 flyttede jeg med Familie fra Kaninlængen Nr. 8 til Bjørnegaden Nr. 22 Stuen til Gaden, efter at have boet der i 6 Aar.

Den 1. Maj samme Aar mødte jeg i Ekviperingen af Briggen Sct. Croix; d. 14. hejstes Kommandoen, vi lagde ud og gik til Sejls, under Kaptajnløjtnant og Ridder J. Seidelin, bestemt til Vestindien.

D.2.Juli ankom vi til Sct Croix, havde Station der ved de danske Øer 1 Aar, i hvilken Tid, vi gjorde 2 Rejser ved Sydamerika, 1 til Trinidad og 1 til Martinique. Den 28. Juli 1831 begav vi os paa Hjemrejsen, og ankom d.1.September til København, lagde Dagen efter ind og afgik d.7. efter næsten 16 Maaneders Togt, efter at have haft kun een Død.

Den 12.Juni 1832 blev beordret at møde Dagen efter i Kadetfregatten Mynchen^{x)} for at fare med ^{x)}"Nymphen" samme som Kanoner, uden Regnskab, i Stedet for Kanoner Poulsen, som afgik syg i Land. Fregatten laa i Renden, og Førtes af Kaptajn og Ridder M.Lytgen; den var kommet tilbage fra dens første Togt ad Nordsøen, og skulde nu gaa dertil igen paa den andet Togt. Den 18.Juni gik vi Sønder efter, igennem Bæltet ad Nordsøen, hvor vi manøvrede med Kadetterne. Den 26.Juli indtraf det Uheld, at den nye 18-pundig 17 Kalibers Jernkanon, støbt paa Akers-Bruk i Sverrig, sprang for et skarpt Skud, hvorved Kanonbesætningen - 11 Mand - blev mere og mindre blesserede af meget smaa Jernstykker, dog blev de senere alle restituerede. Den 7.August kom vi tilbage, lagde ind Dagen efter og strøg d.17. efter at jeg havde været der ombord i 2 Maaneder og fem Dage.

Den 4. Februar 1833 blev jeg ansat ved Laboratoriet, med 30 Rdl. aarligt Tillæg. Her var jeg ansat i 13 Maaneder under Tøjhusløjtnant Carlsen.

Den 10. Marts 1834 mødte jeg i Briggen Møens Ekvipering, for siden at fare med samme som Artilleri- og Regnskabsfører. Den 1. April hejstes Kommandoen og vi lagde ud, under Kaptajn og Ridder *J. P. Findt* Finett; den 3. kom til Ankers paa Helsingørs Rhed, forat stationere der som Vagtskib. Paa Togtet var intet mærkeligt. Den 5. December gik derfra til København lagde ind Dagen efter og strøg d. 10.

Den 29 Januar 1835 blev jeg forundt Medaillen for 25 Aars god Tjeneste ved Sø-Etaten med en Gave af 10 Rdl. aarlig. Den 29. Juni blev beordret at rejse til Altona for at modtage Artilleriregnskabet i det der stationerede Vagtskib, Skonnerten Elben, fra Kanoner Schell, som skulde sendes til København for begangne Forseelser. Den 3. Juli rejste jeg med Dampskibet Frederik d. 6. til Kiel og derfra med Deligence til Altona, hvor jeg ankom Dagen efter, efter 34 Timers Rejse; d. 5. modtog jeg Regnskabet. Her var jeg ombord til d. 23. December, da jeg med flere af Besætningen begav os paa Rejse til København over Land, hvor jeg ankom efter 10 Dages Rejse d. 1. Jan. 1836. efter $\frac{1}{2}$ Aars Fraværelse. Fra d. 13. til 18. Juni 1836 var Tøjmesteren, Laboratorieløjtnanten, en Underkanoner,

4 af Laboratoriefolkene og jeg paa Frederiksværk, for at lære at lade "Espingoler" ved det derliggende Raketkorps. Fra d.8.August til d.19.September samme Aar, var jeg ved at anlægge et nyt Kanonslag paa Christiansholm; det 4. fra Arsenalbroen bestemt til Kanonader. I samme Tid kom 2 Transporter af nye Kanoner fra Sverrig, hvilke jeg besørgede til og fra Grønningen paa Amager.

Den 24.Oktober blev jeg atter ansat ved Laboratoriet, med 30 Rdl. aarligt Tillæg. Den 1.Januar 1837 blev jeg Overkanoner, og efterdi jeg var over det faste Antal, blev jeg sat i overkomplet Nummer 210 i Artillerikorpsset, indtil d.1.Jan.1838, da jeg ved indtræffende Vacance fik fast Nummer 6.

Den 18.April 1837 flyttede jeg med Familie fra Bjørnegaden Nr.22 til Nr.20 samme Gade, hvor jeg fik dobbelt Hus i Stueetagen.

Den 26.August 1838 fik Overkanonererne Tilladelse, at anlægge og bære Sølvkvast i den reglementerede Sabel.

Den 17.April 1839 mødte jeg i Korvetten Gala-theas Ekvipering for at fare med samme som Artilleriregnskabsfører paa et Togt ad Middelhavet. Den 7.Maj hejstes Kommandoen og vi lagde ud under Kaptein og Ridder J.Seidelin; d.9.forlod København, og ankom d.23.Juni til Genua, laa der i 6 Dage, gik derfra til Livorno, hvor vi ankom den 30. Den 3.Juli

aflagde Enke-Storhertuginde af Toscana og 2 af Storhertugens Døtre et Besøg ombord hos os. Vi indtog der Konferensraads Thorvaldsens Kunstsager, kommet fra Rom i 46 Kasser. Den 16. begav os paa Hjemrejsen; d.26.August ankom til København, lagde ind Dagen efter og afgik d.4.September efter et Togt af 4 Maaneder. Vi havde haft 2 Døde een som druknede sig selv og een som faldt ned og slog sig ihjel.

Den 1. Oktober blev jeg atter ansat ved Laboratoriet som forhen. Den 4.Dec. aflagde Troskabsed til Kong Christian d.8. da Kong Frederik d.6. var ved Døden afgaaet Dagen tilforn. Fra d.1.Maj 1840 til sidst i Maj 1842 var jeg foruden min Ansættelse ved Laboratoriet, tillige ansat som Regnskabsfører ved Dampskibet Kiel. 1840 gjorde 8 Rejser med det, nemlig til Sønderborg, Salthlm, Bornholm, Bellevue, Møen, Sønderborg, Kiel og Rostock, rejste med den kongelige og hertugelige augustenborgske Familie, samt det skandinaviske Naturforskereelskab. De 6 første Rejser førtes det af Premierløjtnant E.Suenson, den 7. af Kaptajnløjtnant Secher, og den 8. af Kaptajnløjtnant A.Meyer.

1841 gjorde adskillige Rejser med det maatte paa Rostock i Kronprinsens Anliggende, bragte ham med Gemalinde fra Rostock til Linieskibet Christian

d.8. udenfor Warnemynde, og fra samme Skib igen, som da laa i Renden udenfor Trekroner, til Slotspladsen, ved deres Indtog d.22.Juni, ved hvilken Lejlighed Chefen, Kaptajnløjtnant P.Wulff blev Ridder af Dannebroke. Derefter gjorde en Rejse paa Stettin, og lagde saa ind.

1842 i Marts gjorde 2 Rejser med det paa Rostock, ligeledes i Kronprinsens Anliggender og bragte ham med Gemalinde fra Warnemynde til Rostock, under Kammerjunker A.Krieger. I Maj blev Dampskibet sat op paa Bedding paa Nyholm, for at modtage en Hovedreparation; jeg afleverede da alt Godset, og afgik derfra sidst i samme Maaned, efter at have haft det Regnskab i 2 Aar og 1 Maaned. Den hele Udkommandering med det havde varet 109 Dage; nemlig 1840 48 Dage 1841 53 Dage og 1842 8 Dage.

Den 1.Juli 1842 blev Underofficererne i begge Korpsene forundt et Tillæg til Landgangen af 30 Rd1. aarligt.

Efter flere Aars til- og aftagende Svagheder, og til sidst 10 Ugers Sygeleje, døde min gode retskafne Kone d.7.Marts 1844, 68 Aar gammel, efter næsten 15½ Aars Ægteskab. I hende tabte jeg mit Livs største Glæde, min Ungdoms sikre Vejleder, bedste Raadgiver og største Velgører, min Manddoms trofaste Ledsager paa Livets Vej.

Den 9. April 1844 mødte jeg i Ekviperingen af Fregatten Thetis for at fare med den som Artilleriregnskabsfører. Den 6. Maj hejstes Kommandoen og vi lagde ud, under Kaptajn og Ridder Aschehoug; d. 23. kom Kronprinsen ombord i den nye Fregat Gefion og vi gik begge til Sejls nordefter. Fregatterne besejledes med hinanden; Gefion satte Kronprinsen iland i Leith ved Edinbourg, men vi gik til Cromarty i Scotland, hvor Gefion siden kom til os, tog ham atter ombord der, og vi gik begge til Færøerne, hvor han gik i Land, og siden førte Kadetkorvetten Flora ham tilbage til Danmark, men Fregatterne besejledes med hinanden indtil Cadix. Derefter laa de begge i Gibraltar et Par Maaneders Tid i Anledning af Tributten med Marokko, som Danmark ikke længere vilde svare. Efter at Thetis havde været i Malaga, begav den sig d. 13. September paa Hjemrejsen, kom d. 8. Oktober til København og vi afgik d. 15. paa Togtet døde Secondløjtnant Buchwald i Gibraltar 27½ Aar gammel. Gefion derimod, som førtes af Kommandørkaptajn Garde, Ridder og Dannebrogsmænd gik d. 8. September fra Gibraltar til Lovernò, indtog Konferensraad Thorvaldsens Kunstsager der, bragte dem til København, hvor den ankom d. 16. November lagde ind Dagen efter, og Besætningen afgik d. 30. den havde paa Togtet haft 5 Døde.

1844 fik Overkanonererne trekantet Hat til Munderingen i Stedet for tilforn rund Hat. Efter Hjemkomsten med Thetis blev jeg atter ansat ved Laboratoriet ligesom forhen. Efterat jeg havde været Enkemand i 8 Maaneder, giftede jeg mig anden Gang d.4.November 1844, med en Pige: Johanne Cecilie Andersen. Vielsen skete i Holmens Kirke, af daværende Anden-Kappelan Licantiatur Theologiæ Koltthoff. Jeg havde kendt hende, siden hun var Barn; hun var føst d.16.Februar 1814 paa Christianshavn, kom i sit syvende Aar som Fade- og Moderløs i Pleje hos min afdøde Kone, i sit Ægteskab med Skibstømmermand Hans Jensen, hos hvem hun var i 3 Aar. Efterat hun var konfirmeret 1828 fik hun Kondition, og efter adskillige Tjenester kom hun ogsaa i min Tjeneste 1838, hvor hun var i $3\frac{1}{2}$ Aar, da hun tog anden Tjeneste. Endelig, da Døden nærmede sig til min afdøde Kone, tog hun atter til mig, og 5 Dage efter lukkede hun sin Plejemoders Øjne i Døden, da jeg samme Tid havde Vagt. Vi havde altsaa lært at kende hinandens Sindelag og Omstændigheder, hun havde altid betragtet min Kone som sin anden Moder, og mit Hus som sit Hjem. Naar jeg kunde undværes fra Forretningerne ved Laboratoriet, gjorde jeg tillige Vagt i Bommens Vagt, skiftevis med de andre Overkanonerer, imod et Tillæg af

3 Mark for hver Vagt. Ligeledes gjorde jeg Vagt paa Christiansholm, og Udkik paa Batteriet Sextus, en Maanedstid i Foraaret 1841, da der en Tid var saa faa til Vagt.

1846 var jeg hele Aaret ansat ved Toldboddommen, hver anden Dag, skiftedes med en Højbaadsmand. Dette var det fordelagtigste Aar for mig i Kongens Tjeneste.

Den 27 August blev mig en Datter født, som d.18.September blev døbt i Holmens Kirke af Anden-Kappelan Mynster, og kaldet Ingeborg Petrea Raagaard.

Den 26.Januar 1847 blev atter ansat ved Laboratoriet paa samme Vilkaar som forhen. Fra d.18. Maj til 8.Juni foregik Flytningen, fra det gamle Laboratorium i Ulriks Bastion ved Christianshavns Vold til det nye opbyggede Laboratorium paa Sydpynten af Arsenaløen, og d.8.Juni overleveredes det gamle Laboratorium til Landetaten.

1848 d.21. Januar aflagde Troskabsed til Kong Frederik d.7. da Kong Christian d.8. var ved Døden afgaaet Aftenen forud. Da i Krigens Tid 1848 næsten alle Artilleriunderofficererne var udkommanderede, saa at Vagterne maatte besørges endog med Pensionister, saa gjorde jeg Udkiksvagt paa Batteriet Sextus, hver 3.Dag i 8 Uger, fra d.20. August til d.13.Oktober imod et Tillæg af 2 Mark for hver Vagt, da jeg i den Tid kunde undværes paa

Laboratoriet.

Den 27. December blev mig en Søn født, som d. 16. Februar 1849 (Paa hans Mors 35-aarige Fødselsdag) blev døbt af Katekat Kjerrumgaard og kaldt Peter Johannes Raagaard.

Den 1. Januar 1850 afgik den ved Laboratoriet ansatte Tøjhusløjtnant og Dannebrogsmænd Carlsen med Pension, og Overkanoner og Dannebrogsmænd Gundill blev Tøjhusløjtnant i hans Sted, og ansat derved. Mærkeligt var det for mig med Hensyn til disse to Officerer, at jeg for med Kadetbriggen Falster 1819 som Konstabel, da Løjtnant Carlsen var Kanoner og Regnskabsfører dermed, og Løjtnant Gundill for med Briggen St. Croix 1830-31 ad Vestindien som Konstabel, da jeg var Kanoner og Regnskabsfører der.

Den 7. September blev min anden Søn født, som d. 4. Oktober blev døbt af Første-Kappelan Mynster og kaldet Frederik Christian Raagaard, men døde d. 16. August 1852 to Aar gammel.

Den 1. April 1852 foregik en Forandring med Divisionerne, ved Korpsene blev Underofficerklasserne forstærket, og de Meniges og Lærlingeklasserne formindsket. Gagen blev forhøjet, saaledes fik Overkanonererne 56 Rdl. aarligt Tillæg, hvorimod alle dem, som tilkom Tørv og Lys (deriblandt Overkanonererne) mistede samme. Ligeledes blev Kosten forandret, saa at alle uden Undtagelse fik kun een Portion, da der tilforn var en Del (hvoriblandt

Overkanonererne) der fik $1\frac{1}{2}$ Portion, og omtalte Embedsmænd 2 Port. I Stedet for Kost 13 Gange aarligt, blev det kun 12 Gange, hvorimod Smørret blev fra forhen 4 Pund maanedlig forhøjet til 6 Pund, tilligemed flere Forandringer, som foregik.

Den 15. Oktober blev mit fjerde Barn født, en Datter, som d. 19. November blev døbt af anden Kappelan Gram og kaldet Nelsine Clementine Raagaard.

I de tre Krigsaar 1848-49-50 havde jeg meget at varetage ved Laboratoriet, thi da Krigen udbrød, og Flaaden skulde udrustes, manglede meget Laboratoriegods til den, hvilket i de 2 første Aar mangt Maate forfærdiges og istandsættes af indrullerede, som arbejdede for Dagløn, da Artillerikorpsets Underofficerer og Mandskab var udkommanderede, saa at jeg, der havde over 60 mand dagligt under mit Tilsyn, og dertil at Tøjhusløjtnant Carlsen, som var ansat derved i de to første Aar, var svagelig og laa undertiden syg hjemme i længere Tid; men dog blev Arbejdet udført til mine Foresattes Tilfredshed.

1853 udbrød Koleraen her i Hovedstaden, som fra Midten af Juni til først i Oktober angreb over 7500 Mennesker, hvoraf over 4000 blev Dødens Bytte. Gud var mig saa naadig at lade mig med Kone og Børn beholde Helbred og Liv, dog maatte

min 52-aarige Tjenestepige bukke under for Sygdommen; foruden hende døde i det Hus, hvor jeg boede en 60-aarig Kone. Af Artillerikorpsset døde 5 Kanonerer, 1 Overkonstabel og 2 Konstabler; af de 5 Kanonerer tog de 2 tillige deres Koner med sig. Foruden disse døde Konerne fra 4 Overkanonerer, 2 Kanonerer, 2 Overkonstabler og 3 Konstabler.

Fra d.1.April 1855 blev jeg forundt et Alderstillæg til Gagen af 48 Rdl. aarligt for at have tjent som Overkanoner i 12 Aar. Jeg havde da tjent som saadan i 18 Aar; men Alderstillægget begyndte først den Gang.

Den 1.April 1856 fik Sø-Etatens Divisioner nye Munderinger, af en forandret Facon, saaledes fik Mandskabet Vaabenfrakker med Destinktioner paa Ermerne efter Chargen, de tjente i; Hue med 1, 2 eller 3 Snore, ligeledes efter Chargen, ~~skjorte~~ og Bukser, nye Sabler med Skuldergehæng i Stedet for forhen Livgehæng, hvorimod Hat, Vest og Støvler afgik. Ligeledes blev Gagen forandret; saaledes fik en Overkanoner 26 Rdl. maanedlig; men deraf blev afdraget 4 Rdl. maanedlig for dobbelt Bolig og omtrent 4 Mark maanedlig for Munderingsstykker.

Den 1.Juli blev det faste Mandskabs Inddeling i Divisioner og Kompagnier opløst og ind-

delt i Korps: Artilleri-, Matros-, Værfts-, og Haandværkerkorps. Dette sidste igen i 4 Afdelinger, og over det hele blev Viceadmiral Mourier ansat som Chef for Orlogsværftet. Ser-genter, Løbere og Vægttere med deres Underoffi-cerer afgik, enten til anden Tjeneste eller med Pension. 12 Betjente i 3 forskellige Charger ansattes for at varetage Kommandantskabets For-retninger i Nyboder. Artilleri-, Matros- og Værftskorpset modtog herefter Tegn for betimelig Møde ved Klokkelydningen om Morgen, ligesom forhen Haandværkerne. Arbejdstiden ophørte for disse 3 Korps Kl.4 fremfor før Kl.2 $\frac{1}{2}$.

Fra November 1856 til September 1856 havde jeg i 10 $\frac{1}{2}$ Maaned Inspektion paa Holmen, idet jeg altererede med de andre Overkanonerer almindelig een Gang Ugentlig efter Aflydningen og saalænge, der var Arbejde paa Holmen, saavel som paa Frida-gene, og havde derfor 14 Skilling Timen. Høj-baadsmændene havde samme Tjeneste ...

.....

Ovenstaaende er afskre-vet af Læge Otto Raagaard, Faaborg efter en Afskrift som tilhører Skoletandlæge Troels Bloch-Jørgensen, Silkeborg. Der er ikke foretaget Ændringer, Rettel-ser eller Forbedringer af nogen Art i denne Afskrift. Selv oplagte Skrivefejl i Bloch-Jørgensens Afskrift er opretholdt.

For ubevidste Skrivefejl i ovenstaaende Afskrift garanteres ikke. 12-6-1948.